

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, szombat 1909. augusztus 28.

192. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Kereskedelmi iskoláink jövője.

Pedagógusaink között már több ízben felmerült a kérdés, hogy nem volna-e célszerű a felső kereskedelmi iskola 3 osztályát egy évvel meghosszabbítani. A meghosszabbítást, illetve a felső kereskedelmi iskola négy osztályúvá tételét több érdek kívánja. Gyakran hallottuk, hogy a kereskedelmi iskola tanulmányaival, különösen sok írásbeli feladataival túlterheli a növendékeket.

A kereskedelmi iskolában ugyanazon humán tantárgyakat ugyanolyan terjedelemben tanítják, mint a középiskolában, ehhez hozzájárulnak a speciális kereskedelmi tantárgyak, a jog, nemzetgazdaság és a kémia. Valóban megfeszített erővel kell dolgozni a tanulónak, ha kötelességét a legszigoribban akarja teljesíteni.

Hogy a túlterheléstől megóvják a tanulókat, némelyek azt javasolják, vagy legalább lapok útján úgy nyilatkoztak, hogy a humán tantárgyakat szűkebb keretben adják elő és a súlypont a kereskedelmi tantárgyakra essék. Az helyes, hogy a kereskedelmi tantárgyakat illeti meg az elsőség, de a humán tantárgyaknak még jobban való megszükitése, elhanyagolása, már helytelen. Mert a mai világban műveltnek lenni: kötelesség.

A műveltséget pedig elsősorban az irodalmi, történelmi tanulmányok nyújtják. Az irodalom és történelem világnézetet tár fel, az idegen nyelvek elsajátítása pedig az érintkezésbeli finomságra készít elő. A humán tantárgyaknak a jelenlegi terjedelemben meg kell maradni, sőt amennyire a közszükséglet kívánja, még az angol nyelvet is be kell illeszteni anyagául.

A túlterheléstől csak úgy lehet megszabadulni, ha egy osztálylal kibővítik a kereskedelmi iskolát.

A négy osztály mellett szól a középiskoláknak egységes jellegére való törekvése is. T. i. a gimnázium, a reál, a felsőkereskedelmi, a felső ipariskola stb. alapanyagában egyforma tantárgyak vannak, ugyanazon terjedelemben, azután minden intézetnek megvannak a maga szaktárgyai, úgy, hogy ha valaki egyik iskolából a másikba akar átlépni, akkor egy-két különbözőzeti tantárgyból tesz csak vizsgát.

Valamennyi iskola végbizonyítványa pedig vagy a tudományos, vagy a műegyetem rendes hallgatójával való felvételre jogosítja fel az illetőt.

Szterényi József államtitkár tett egy alkalommal oly nyilatkozatot is, hogy a technológiai muzeum hallgatói bizonyos felvétel útján tanulmányaikat a műegyetemen folytathatják.

Általában azt látjuk, hogy igyekeznek minden középiskolát közelebb hozni egymáshoz, miáltal bárkinek meg van könnyítve az út, hogy egyikből a másikba átléphessen s

így a neki legjobban megfelelő pályának szentelhesse munkásságát.

A négy osztályú kereskedelmi iskolában a kereskedelmi tantárgyak intenzívebben taníthatók és volna idő arra, hogy a tanulók bevezetessenek a modern technika ismeretébe.

A felfedezések és találmányok összefoglalása már régi óhajta pedagógusainknak. A világtörténelemben vagy a fizikában megemlítenek ugyan egy-egy felfedezést, találmányt, ez azonban nagyon keveset ér, mert rövid idő múlva kivész az emlékezetből.

A kereskedelmi iskolának négy osztályra való felemelése tehát általános érdek és csak hasznára válik az ifjuságnak.

Végül még egy körülményt kell megemlítenünk. Tervebe van véve, hogy egy nemzetközi egyezmény útján eltörlik az érettségi vizsgálatot. A kereskedelmi iskola csak mint négy osztályú, a középiskolákkal teljesen egyenrangú iskola részesülhet ebben a reformban.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hírek.** Kankovszky Ferenc miniszteri osztálytanácsos, ma hosszabb szabadságáról hazaérkezett és szendrői Török Gyula kamarás osztálytanácsostól, aki Nákó Sándor gróf kormányzó és Wickenburg István gróf kormányzóhelyettes távollétében a kormányzóságot vezette, átvette a kormányzóság további vezetését. — Szendrői Török Gyula miniszteri osztálytanácsos ma megkezdte szabadságát és hónap hosszabb tartózkodásra Felsőmagyarországra utazik.

— **Nagyolasz örjögés.** A központi választási bizottság tegnap, csütörtökön délelőtt tartott az 1910-iki országgyűlési választói névjegyzék összeállítás tárgyában. Az ülésen többek között elvetették Kisselják János dr. kérelmét, mert a többi melléklet között horvát nyelven kiállított horvát hatósági okmány is volt a felszólamláshoz csatolva. Még cifrább módon elvetették Gráber Lászlónak, a nyilvános raktárvállalat főtisztviselőjének Bonis Ernő és Ofner Emil tisztviselők felvétele iránt beadott felszólamlását, csupán azért, mert a beadványhoz egy érthetetlen ázsiai nyelven, valami „magyar“ nyelven kiállított okmányt is mertek csatolni. A bizottság szóról-szóra azt határozta, hogy a magyar nyelvű melléklet miatt nem tárgyalja a felszólamlást és napirendre ter fülötte. A fiumei olasz republika — mert ugylátszik ilyenben élünk itt — központi választmányának eme határozatát a következő tévesen magyar állampolgároknak csufolt városatyák hozták: Kuscher Nándor dr, Duimich János, Martich Angelo és Emili József.

Lipótrendet nekik, kormányzó ur, nehogy visszakiváncokozzanak régi hazájukba Olaszországba meg Trentoba. Sehol se lenne olyan jó dolguk, mint ennek a csodabogaras, mindenféle autonómia-pondrótól keresztüllyukasztott

magyar államnak területén, ahol még a magyar nyelvnek minden más nyelvvel való egyenjogúságát sem dekretálták eddig. Pedig külön törvényben kellene ezt már egyszer kimondani.

— **Incidens a révhivatalnál.** Tegnap a délutáni órákban a járókelők nagy botránynak voltak szemtanui a tengerészeti hatóság közelében, a rakodóparton. Sablich, a révhivatal révbiztosa ugyanis, hivatalba jövet észrevette, hogy Rubinich Antal révkalauz, aki a révhivatal ingyenes munkaközvetítő hivatalában is szolgálatot tesz, az előírászerű fehér nadrág helyett fekete posztónadrágot visel. Sablich a révkalauzt alaposan leszida s megparancsolta neki, hogy azonnal öltözzék át. A pilóta azonban, minthogy időközben a „Tisza“ Adriagőzös második kapitányának jegyzéket kellett csinálnia, a parancsot nem teljesíthette. Sablich ezt észrevette, nekiesett a révkalauznak, toronragadta, gazembernek, akasztófáralvának nevezte, öklével hasba ütötte s a legválogatotabb, sértő kifejezésekkel szidalmazta. A botránys jelenet szemtanui Sablich révbiztos eljárását hangos szavakkal elítélték. Mint értesülünk, a révkalauz fegyelmet kért maga ellen, egyúttal a révkapitányságnál panaszt emelt bántalmazója, Sablich ellen. A súlyosan megsértett pilóta egyúttal az állami altisztek és szolgák szövetségének helyicsoportjához. Reméljük, hogy Rödiger Ernő osztálytanácsos, a révtal vezetője saját hatáskörében is teljes elégtételt fog szerezni a súlyosan megbántott pilotának.

— **Térezene.** A városi zenekar ma pénteken este 8 órakor a Piazza Danten téren tart a következő műsorral:

1. Carlini — Induló.
2. Gillet — „Gavotte“.
3. Mascagni — Potpourri az „Amico Fritz“ operából.
4. Bazzini — „Saul“ nyitánya.
5. Potosnjak — „Porte Bonheur“ mazurka.

— **Ijedelem a főpostán.** Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy tegnap a déli órákban a főpostahivatalban Miskulini levélhordó izgatott állapotban kést rántott és mindenkit leszurással fenyegetett. A postaszolga ma szolgálatba állt és minden izgalomtól mentesen teljesíti kötelességét. Tévedésen alapszik azonban az a hír, hogy a postaszolga Schmiermund posta- és távirtda főfelügyelőt is megtámadta volna késsel; Miskulini ugyanis mindössze csak a főfelügyelő lakásába akart behatolni. Schmiermund főfelügyelő egyébként ma felszólította Miskulinit, hogy adja be mielőbb áthelyezési kérvényét. Mint értesülünk Miskulinit egy horvátországi postahivatalhoz helyezik át.

— **A Danubius új igazgatója.** A Danubius hajó és gépgyár részvénytársaság budapesti hadihajógépépítő-osztálya igazgatójává Zimnics Oszkár lovag, cs. és kir. főgépészmérnököt nevezte ki.

— **Késelő asszony.** Mestek Mária 26 éves laibachi illetőségű asszony már régebb idő óta haragban volt Vosilla Antónia 19 éves fianonai illetőségű sógornőjével. Az ellentét annyira kiélesedett köztük, hogy ha találkoztak akkor azonnal verekedni kezdtek. Tegnap este Vosilla Antónia kezdte a pörlekedést. Egy konyhakést vett magához és a Wassermann utcába ment, hogy az arra haladó Mesteknével találkozzék. Vosilla Antónia, ki már előre tervezte a merényletet, pörlekedés közben előrántotta a konyhakést s azzal kétszer megszúrta Mestekné. A megsebesített asszonyt a kórházba szállították, hol az orvosok meglehetősen súlyos sérüléseket állapítottak meg rajta. A késelő asszonyt letartóztatták.

— **Megőrült kivándorló.** Ternyei Sándor 33 éves csaródi magyar kivándorló ma délelőtt a kivándorlási palotában hirtelen megbolondult és dühöngeni kezdett. A rendőrség a szerencsétlen embert a kórházba szállította, iratait s 163 korona készpénzét pedig illetőségi helyére küldötte el.

— **Megkárosult kivándorló.** Hajdra János 25 éves ungdaróci kivándorló megjelent a rendőrségen és a következő feljelentést tette: Tegnap a délutáni órákban, mikor a kivándorlási szállodában orvosi vizsgálatot tartottak, elvesztette pénztárcáját, amelyben nyolc darab huszkoronás bankjegy volt. Az orvosi vizsgálat idején a teremben mintegy 400—500 kivándorló várakozott a vizsgálatra, de nem emlékszik, hogy valaki kivette volna kezéből táskáját. Mikor a hiányt észrevette, ijedten kereste a pénzt s később megtalálta a kifosztott tárcát a terem egyik sarkában. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Kivándorlási nehézségek.** Mióta a belügyminisztérium az ország területén a kivándorlási ügynökségeket, egyes ügynökök garázdálkodása miatt megszüntette, a kivándorlók a Cunard hajóstársaság képviselője között az állandó összeköttetés megszűnt. A vidéki kivándorlási irodák ugyanis a felvilágosítást kérő kivándorlóknak megadták mindazt az utbaigazítást, amelyeket az ujházába indulóknak tudni kellett. Most azonban nincs senki, aki a kivándorlókat a hajó indulásáról, a be- és kivándorlási törvény változásairól értesítse. Az utasoknak csak elenyésző kis százaléka fordul az Adria kivándorlási osztályához Budapestre és Fiuméba, a nagy tömeg azonban teljesen tájékozatlan az utóbbi időben történt fontos változásokkal szemben. Sőt többször előfordul, hogy az Adria írásbeli felvilágosítását sem hitték el s így minthogy vagy elég pénzüket nem volt, vagy irataik nem voltak rendben, vissza kellett őket utasítani. Több belügyminiszeri rendelet utasította ugyan a közigazgatási hatóságokat, hogy részletes felvilágosítást adjanak az érdeklődőknek, azonban úgy látszik, hogy a vidéki közigazgatási tisztviselők maguk sincsenek tisztában a bekövetkezett változásokkal. A zavar, a tájékozatlanság még csak szeptember elseje után lesz teljes, a mikor az új kivándorlási törvény életbelép s az amerikai bevándorlási bizottság csakis azokat engedi majd partraszállni, akiknek az utlevelét szeptember elseje után állították ki. A felesleges idővesztés és pénzpocsékolás elkerülésére jó lenne, ha a hatóságok a legszelesebb körben ismertetnék az új kivándorlási törvény és az amerikai bevándorlási bizottság intézkedéseit. Ajánljuk az ügyet Jekelfalussy Zoltán a kivándorlási biztosi hivatal vezetőjének figyelmébe, aki már rövid hivataloskodása alatt is több a kivándorlásra fontos intézkedést tett.

— **Csendhaborításért.** Stemberger Ferenc 44 éves feistrici illetőségű napszámos részeg fejvel nagy botrányt csinált az utcán s lakásán. A rendőr Stemberger Ferencet a rendőrségre kísérte, ahol letartóztatták.

— **A baja—bátaszéki vasut megnyitása.** Jelentettük már, hogy a kereskedelmi minisztérium a baja—bátaszéki vasut műtanrendőri bejárását mára tűzte ki. A bejárás tehát ma délelőtt fél tizenegy órakor a bajai állománál kezdődik. A vonal teljesen kész, a távirtdarberendezés is elkészült s augusztus 18-án pedig külön, úgynevezett elosztó vonaton kiszállították a vonalon levő épületekbe az összes oda beosztott személyzetet, mely ott a forgalom megindítását várja, ami szeptember 1-én fog megtörténni. Az ezzel kapcsolatos bátaszék—dombóvári vonal elsőrangusításán lázas gyorsasággal dolgoznak. A mintegy 600 méteres alagút, melynek segítségével a vonal hossza mintegy hét kilométerrel rövidül, munkában van, mégis még egy teljes évet fog igénybe venni, amíg elkészülnek az összes munkálatokkal és gyorsvonatok ezen a vonalon csakis akkor fognak közlekedni. Szeged város közigazgatási bizottsága annak idején felírt a kereskedelmi miniszterhez, hogy a baja—bátaszéki vonalon létesítsen Szeged és Fiume között gyorsvonatot. A minisztériumban foglalkoznak ezzel az ügygel s az államvasutak igazgatósága máris statisztikai adatokat kért erre vonatkozólag a várostól, de ezt a vonatot, mely megrövidíti az utat Pécsről Szeged—Nagyvárad Debrecen felé, az elsőrangusítási munkálat befejezése előtt életbe léptetni nem lehet.

— **Eltűnt fiu.** A rendőrségen megjelent Vilmos Frigyesné abbaziai fürdővendég, aki előadta, hogy míg ő leányával Lussinpiccolóba kirándulást tett, Fiumében hagyta tizenhat éves Pál nevű fiát, aki közben nyomtalanul eltűnt s miután a fiu kissé zavart elméjű fél, hogy bal eset érte. A rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket.

— **Éjjeli csavargásért.** Bolf Klára 70 éves subrani koldusasszonyt csavargásért s mert az utcán aludt, Cvitkovics Márton 19 éves mutulici napszámost, Busetto Henrik 35 éves trieszti köművest, Filipovics István 30 éves ledenicei napszámost éjjeli csavargásért letartóztatták. Büntetésük kitöltése után haza toloncolják őket.

— **Razzia.** Ma éjjel Csar rendőrelőőr a detektivekkel razziát tartott a város különböző részein. A razzián 25 foglalkozás nélküli egyént tartóztattak le. A rendőrbírósa a csavargókat kisebb-nagyobb pénzbüntetésre illetve négy-hat napi elzárásra ítélte s büntetésük kitöltése után kiltitják őket Fiuméből és területéről.

— **„Kiraboltt étkezőkocsi.”** A Nap közlése nyomán több lap azt írta, hogy tegnap előtt egy ismeretlen egyén Sárosd állomáson felszállt az 1001-es fiume-budapesti gyorsvonatra s egy távirat felmutatásával utasította a gyorsvonat étkező kocsijának egész személyzetét, hogy adjanak át neki mindent és utazzanak azonnal vissza Fiuméba. Ennek megtörténte után a hír szerint az idegen az egész étkezőkocsit kifosztotta és megugrott.

Ezzel szemben a Hálókocsi Társaságtól azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a kifosztásról szóló hír tuzott. A tény az, hogy Sárosd állomáson felszállt a gyorsvonatra a társaság Tébert József főpincére s felmutatott a fizetőpincérnek egy írást, amelyben az igazgatóság utasítja a főpincért, hogy adjon át mindent Tébertnek, ő maga pedig haladéktalanul utazzon vissza Fiuméba. Ez meg is történt. Sárosdtól kezdve egész Budafokig, tehát Tébert vette a főpincér szerepét és neki fizettek a vendégek. Budapesten a begyűlt pénzzel, amely mindössze közel harminc koronát tett ki, leszállt a vonatról és megszökött. Ez a hiteles története az étkezőkocsi kirablásáról szárnyra kelt rémhíreknek.

— **A jövődölés áldozata.** Az óvárosi piazza San Michele közelében lakik egy az óvárosi lakosság által jól ismert ember, aki mint „boszorkány mester” szerepel ismerősei előtt s pénzért jósol nekik. A boszorkány mester híre meghallotta egy a Belvederén lakó jómódu család fiatal szép leánya, aki azonnal felkereste őt s jövődölést mondott magának. A jövődölés kérdése, hogy vőlegénye feleségül veszi-e és boldogok lesznek-e, azt felelte, hogy vőlegénye mást szeret s őt csak kineveti és gunyárgyává teszi. A szegény leány felült a bolond méne és hazamenve bezárkózott szobájába, hol

keservesen sirni kezdett. Szülei meghallották a leány hangos zokogását s a szobába akartak hatolni, de nem tudtak bejutni. Végre mégis sikerült behatolniuk. Ijedten vették észre, hogy az asztalon egy pohárban sok gyufafaj volt. A szerencsétlen hiszékeny leány, mint bevallotta, öngyilkos akart lenni a jövődölés miatt. A leány atyja nem hagyta annyiban a dolgot, hanem személyesen felkereste a híres boszorkány mestert s erősen megfedte. A jövődölés garázdálkodását a rendőrség figyelmébe ajánljuk.

— **Kocsmai verekedés.** Zanni Szilveszter 31 éves adriai, Disalvatore Ferenc 25 éves teranoi, Disalvatore Domenico 26 éves teranoi, Disalvatore Lajos 18 éves teranoi olasz alattvaló utcai kereskedők tegnap délután a Pomodoro osteriában mulatozás közben összeverekedtek s egymást megdobálták boros, sörös poharakkal és üvegekkel. A kocsmáros husz korona kért állapított meg. A rendőrség megindította ellentük az eljárást.

— **Botrány a hajóállomásokon.** Lucich Mario 16 éves fiumei napszámos a mólókon, a hajók érkezésénél nagy botrányt csinált, mert a közönség podgyászait ő akarta partra tenni. Minthogy a rendőr felszólításaira sem engedelmeskedett, letartóztatta s a rendőrségre kísérte.

— **A kikötőből.** Augusztus 27. érkezett: „Dora Horn” német gőzös Hamburgból 200 tonna foszfáttal, 520 üres hordóval és 10 tonnacaaoval. „Istria” osztrák gőzös Triesztből üresen. „Aurigo” osztrák gőzös Spalatóból 350 tonna kőszénnel, „Emma” osztrák gőzös Porto San Giorgio di Nogaraból a „Sepia” „Folpo” „Lotano” és „Medusa” dereglyékkel, valamint 60 tonna foszfáttal.

Indult: „Buda II” magyar gőzös Teodóba üresen, „Bari olasz gőzös Bariba üresen.

Távirat ◀▶ Telefon.

Cseh orvosok

memoranduma.

PRÁGA, aug. 27. A cseh orvosok a budapesti nemzetközi orvoskongresszusról való elmaradásukra vonatkozó memorandumot ma küldötték el Budapestre a kongresszus rendezőségének. A memorandumban kifejtették, hogy szláv testvéreikkel szolidárisak akarnak maradni s fajrokonai távollétében a cseh orvosok sem jelenhetnek meg Budapesten. Nem vehetik igénybe annak a kulturelles országának a vendégszeretetét, amely sovíniszta és erőszakos a nemzetiségekkel szemben. A cseh orvosok szükségesnek tartják, hogy a szabad, alkotmányos Európa szegényfoltjára, Magyarországra rámutassanak.

Elhunyt horvát képviselő.

ZÁGRÁB, aug. 27. Vrbanics Ferenc dr. horvát tartománygyűlési és magyar országgyűlési képviselő ma operáció következtében, hatvankét éves korában meghalt.

Letartóztatott uri fiu

tolvajok.

SZEGED, aug. 27. A szegedi rendőrség ma hat előkelő családból származó kilenc-tizenegy éves fiut letartóztatott, mert a nyaralás alkalmával örizetlenül hagyott lakásokba álkulcsal behatoltak s a rabolt holmit a közeli Tápé községben elárverezték. Az apró tolvajok olyan vakmerők voltak, hogy a lakásokban még nappal is raboltak. A rendőrség fogva tartja őket.

Felrobbant petróleum tartány.

BUDAPEST, aug. 27. A kén utcai petróleum gyárban ma nagy robbanás történt. Egy hatalmas petróleum tartány felrobbant s három munkás halálosan megsebesült. A munkások a szerencsétlenség miatt nagyon el vannak keseredve.

A pilis vörösvári pálinkamérgezés.

BUDAPEST, aug. 27. A pilis vörösvári pálinkamérgezés ügyében a nyomozóhatóságok megállapították, hogy a mérges pálinkát az Atlanta részvénytársaság hozta forgalomba. Szabó Frigyes, a társaság igazgatója hónapokkal ez előtt megbizta ugyanis Reuter Zsigmond ügynököt, hogy a pálinkát magas julalék mellett árassza el. A Tömö-utcai pálinkamérgezés miatt megindított vizsgálat idején Szabó igazgató eltűnt a fővárosból s azóta ismeretlen helyen tartózkodik.

A kassai pokolgép merénylet.

BUDAPEST, aug. 27. A kassai pokolgép robbanás ügyében ma szenzációs fordulat történt. A budapesti rendőrfőkapitányság ugyanis megállapította, hogy Mátyássy honvédbírónak a pokolgépet egy vidéken állomásozó honvédtiszt küldötte, aki a szállítólevelet tisztiszolgájával címezte meg és adatta postára. A rendőrség a tisztiszolgát még az éjjel kihallgatta, aki vallomást tett. A rendőrség értesítette a katonai hatóságot, ahonnan egy ezredes-hadbíró jelent meg a rendőrségen s kezébe vette a további nyomozást. A hadbíró egyúttal intézkedett a vidéken állomásozó honvédtiszt letartóztatása iránt. A tiszt nevét a letartóztatásig titokban tartják.

A megtorlás Kataloniában.

MADRID, aug. 27. Kataloniában megkezdődött a megtorlás. Minden helységben működik a haditörvényszék és a hivatalos lap közleményeiből kitűnik, hogy ezernél több pör van folyamatban. Eddig egy forradalmárt életfogytig tartó kényszermunkára ítélték, egyet agyonlőttek, de százakra megy azoknak a száma, akiknek teljes ártatlansága kiderült s azonnal szabaddá helyezték valamennyit.

A reimsi repülőgépverseny.

REIMS, aug. 27. A tegnapi repülőgépverseny hőse Latham. Lathamnak ugyanis sikerült 2 óra és 20 perc alatt 154 kilométernyi utat megtenni s ezzel leverte az összes eddig fennálló távolsági rekordokat, köztük a legutóbbit, Paulhamét is, melyet ez tegnapelőtt ért el. Latham sikeres utját szélben és esőben tette meg. A benzintartály kiürülése miatt Latham kénytelen volt leszállni. A derék légihajós a tegnapi napon egyébként összesen 224 kilométert repült. A közönség nagy óvációban részesítette.

Leégett szeszgyár.

MATÉSZALKA, aug. 27. A mátészalkai szeszgyár ma éjjel kigyulladt és porrá égett.

Felkelés Albániában.

BERLIN, aug. 27. A Lokalanzeiger szalonikii jelentése szerint Ipek mellett heves harc foly az albánokkal. Mindkét részen sok ember esett el. Hir szerint Dsavid pasa megfutamította az albánokat és több vezérüket elfogta.

SZALONIKI, aug. 27. Monastirból ismét egy gyalogos zászlóaljot küldtek tüzérséggel Dibrába és Dsevad pasa a legnagyobb erélyességgel jár el az albánok ellen. Beranában tegnap a török csapatok megütköztek a zendülő albánokkal. Négy katona megsebesült, 15 eltűnt.

Összeütközés a montenegrói határon.

KONSTANTINÁPOLY, aug. 27. Ambarina mellett a montenegrói határon péntek délelőtt egy montenegrói banda átkelt török területre és a török határőrségre lövöldözött. A török

csapatok viszonzták a tüzelést. Török részen egy határőr meghalt, kettő megsebesült. A montenegrói bandák veszteségéről nem jött hír.

KONSTANTINÁPOLY, aug. 27. A fegyveres montenegrói banda Saka-Birni környékén lépte át a határt. Elkeseredett ütközet után a török csapat szétverte a montenegróiakat.

A melillai spanyol sereg győzelme.

MADRID, aug. 27. Aquilera tábornok hadoszlopa kardcsapás nélkül elfoglalta Elarbát, amely hét kilométernyire fekszik a Beatinga-tábortól a Marchica keleti partján. Ez a hadállás a spanyolokra nézve nagyon kedvező és bőségesen van víz.

MADRID, aug. 27. Leirhatatlan az öröm, hogy a melillai seregnek sikerült elfoglalnia Elarbát, amely stratégiai szempontból nagyon fontos hely és mert így módon féken lehet tartani az ottani lázongó kabil törzseket. A győztes sereg azonnal elsáncolt tábort alakított. Cap-Aqnas-t megerősítették. Hadihajók tartják megszállva a partvidéket a folyó torkolatáig.

Kobelt és Vidákovics

BRISTOL KÁVÉHÁZA

ABBAZIA.

Esténként

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányzenekara hangversenyez. Utolsó hajó Fiuméba este 1/211 órakor.

Fiatal szaldokontista

néhány évi gyakorlattal, megbízható, gyors munkás, aki a magyar és német nyelvet jól bírja, helybeli gyári cégnél felvétetik. Belépés szeptember 15 vagy előbb. Ajánlatok „70” jeligére e lap kiadóhivatalához intézendők.

BAUER GRÜNWALD A magyarok
GRAND HOTEL D'ITALIE OTTHONA

**VELENCÉ-
BEN**

Elsőrendű szálló. — Kifünő konyha.

Két fiatal ember vagy deák izraelita családnál szeptember 1-től

teljes ellátást kaphat.

Cim: Via Germania 11 III. em. 7. ajtó.

Cantrida „FIUME” vendéglő

a fürdővel szemben.

Szép árnyékos kerthelyiség tekepályával kifünő magyar és olasz konyha, jó ausztriai és stájer borok. Kőbányai polgári duplamalata sör. Számos látogatásért esedezik

MANN HANS vendéglős

Jó családból való

iskolasleány teljes ellátásra

felvétetik. Cim a kiadóban.

Büchler L. Abbazia

(a Stefania szállóval szemben)

Férfidivat különlegességek a legelőkelőbb uri közönség számára.

Magyar cég! Szabott árak!
Tiszta és szépen butorozott

BULIAN H. ABBAZIA

(Palace Bellevue)

Legfinomabb ékszerárak pári i és bécsi mintára. Apart ujdonságok moretiben, korallokban és abbaziai emlékekben. Saját javítóműhely Olcsó árak.

Butorcsomagolást

gyékény és szalma közé, átköltöztetést és butorszállítást butorszállító kocsiiban pontosan és jutányosan elvállal.

FRANK G.

Fiume, Via Germania 11. III. em.

Giacomuzzi -- Velence.

San Marco, Calle Vallaresso

Előkelő kávéház és bodega.

és nagy kávéház és vendéglő a művészeti kiállítás parkjában.

Elsőrendű kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Fontos ujítás!!

Számos család régi óhaja teljesül és a nagyérdemű fogyasztó közönség kényelmét szolgálja

Carlo Frisch

szállító cég
(Via Alessandrina Jelcich-ház)

uj vállalata, mely a világhírű

Kőbányai Polgári Serföző r. t.

palacksöreit mindenkinek lakásába költségmentesen szállítja.

Árusítja:

a világos márciusi sört, a kőbányai barátsört és a serfözőnek különleges, a leghiresebb orvos tanároktól ajánlott gyártmányát a

„Szent István” védjegyű Dupla malata sört.

Rendelések, 12 palackot meghaladó mennyiségben, a nap bármely szakában, gyorsan és gondosan teljesíttetnek.

Dijmentes házhoz szállítás!

Kicsinybeni eladás a Via Alessandrina-i raktárhelyiségben.

Naponta frissen töltött palacksörök.

Fontos ujítás!!

A serföző specialitása: Szent István védjegyű Dupla malata sör.

A serföző specialitása: Szent István védjegyű Dupla malata sör.

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémerése a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

Gróf Pejacsevics féle teavaj
kizárólagos elárúsítása.
mindenkor frissen.

Tej, tejföl, túró és vaj és Tiszta akácméz nagyban és kicsinyben. TELEFON 534

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajárlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szepítőszerek stb. stb.

Egy elegánsan butorozott

Bratovich G. N.

könyvkötészete átköltözött a Castello utca 9. számú Kucich-házba. Telefon sz. 766.

Minél számosabb megrendelésért esedezik továbbra is

Bratovich G. N.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Egészen új műsor

Bonitta la Fera spanyol táncok,
Szép Erzsí magyar szubrett,
Pereny Nusi nemzetközi énekesnő,
Blanche Henriette bécsi szubrett,
Bertasi Amalia olasz énekesnő,
Omero Lina nemzetközi táncok,
Doreé Em.ry angol ének és tánc,
Csillag Anny magyar szubrett,

Les Oskars olasz, spanyol és francia duettisták.

Karmester:
Virgilio Virgili

Rendező:
Venutti Nino.

Kezdeteste 9 órakor.

Uj műsor.

Belépti díj 1 kor.

Nagy látványosság.

„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Helybeli vendégek az étlapárból
20% engedményt kapnak.

A kávéházban esténként HORVÁTH PALI cigányzenekara GÁBOR kisbögös szólistával hangversenyez.

TULAJDONOS:
SZENTGYÖRGYI FERENC.

Különféle butor olcsón eladó

és ugyanott a lakás átadandó. Cim: Via Cappuccini 2. IV. em.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat és a legképtelenebb dolgokkal keneti arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcborát úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével elért (különösen Francia-és Németországban) sok embert arra bír, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztáltsága (szepítő, májfolt, kiütések stb.) ellen pártatlan és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire nem bízza, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kezegetni és használjunk oly szert, melyet angol amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szepítő-szer a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a szeplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrátka miteszt, arc- és kézörösséget. Az arc ideális szép üde és ifjú lesz s amellet a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit powder (fehér róza és crème színben) 1 korona 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. A Földes-féle Margit-Crème kapható a világon minden nagyobb gyógyszerárban, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad. Kapható Fiumében: Babic Hinkó, Catti György, Ernesto Benco drog. Prodam Johan, Jechel Francesco drog., dr. Mizzan Adorján, Pavacich Fratelli dr. gyógyszerárakban.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában Vicolo dell'Ospedale Casa Wurzer I. em.

Ajánlunk: Amerikai íróasztalokat és irod. butorokat
Grammofonokat és lemezek

legnagyobb választékban kicserélhető tüvel és tücszerelés nélkül,
messzehangzó lemezeket
termek és kerthelyiségek számára, továbbá

„detektiv“-boltpénztárakat
csengettyű-alarmkészülékekkel, a mely a kézi pénztár megdézsmálását vagy betörést lehetetlenné teszi, végül

Wertheim-pénzszekrényeket
minden nagyságban készpénz és részletfizetésre árusít a
Tengerpart melletti Kereskedelmi Társaság Fiume, Corso 12 I. em.

Javítások elfogadtatnak.

LIDO-VELENCE

HUNGARIA PALACE SZÁLLO

Az egyetlen nagyszálló a Lidón, mely nem a szállótársaság tulajdonát képezi. Külön e célra épült s berendezése minden kényelmet felölel. Személyzet és kiszolgálás jó részben magyar.

Magyar konyha! Pontos kiszolgálás!
Teljes penzió tiz lírától feljebb.

SPIRID MARCETTA
ORIENT

kávéháza
FIUME, Zichy tér 3.

Előzékeny kiszolgálás.
Minden este Sárközy Elemér cigányzenekara hangversenyez.

ABBAZIA

Petriz Szálló és Étterem

(azelőtt ERTL.) Abbazia központjában

Elegáns szobák. Elsőrendű konyha Naponta friss halak. Kőbányai polgárság és pilzeni ősforrás. Válogatott borok.

Uj tulajdonos Petriz József, az Emma penzió tulajdonosa is

Hirdessen „A TENGERPART“ napilapban!

„A Tengerpart“ immár hatodik évfolyamban jelenik meg és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART“ minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart“ független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.